

Biskop Marianne Gaardens prædiken Anden Påskedag den 2. april 2018 i Maribo Domkirke

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:

Den første dag i ugen, tidligt om morgenen,
mens det endnu var mørkt,
kom Maria Magdalene ud til graven,
og hun så, at stenen var flyttet fra graven.

Så løber hun hen til Simon Peter og til den anden discipel, ham som Jesus elskede, og siger til dem:
»De har flyttet Herren fra graven,
og vi ved ikke, hvor de har lagt ham.«

Så kom Peter og den anden discipel
og ville ud til graven.

De løb begge to, men den anden discipel løb foran, hurtigere end Peter, og nåede først til graven;
han bøjede sig ind og så linnedklæderne ligge der, men han gik ikke ind.

Simon Peter, som fulgte efter ham,
nåede nu også frem;

han går lige ind i graven og ser linnedklæderne ligge der og klædet, som Jesus havde haft over
hovedet;

det lå ikke sammen med linnedklæderne,
men rullet sammen på et sted for sig selv.

Da gik også den anden discipel derind, han som var kommet først til graven, og han så og troede.
Indtil da havde de nemlig ikke forstået Skriftens ord om, at han skulle opstå fra de døde.
Disciplene gik så hjem igen.

Men Maria stod udenfor ved graven og græd.

Som hun nu stod der og græd, bøjer hun sig ind i graven og ser to engle i hvide klæder sidde dér,
hvor Jesu legeme havde ligget,
én ved hovedet og én ved fødderne.

De sagde til hende:

»Kvinde, hvorfor græder du?«

Hun svarede:

»De har flyttet min Herre,
og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham.«

Da hun havde sagt det, vendte hun sig om,
og hun så Jesus stå der;
men hun vidste ikke, at det var Jesus.

Jesus sagde til hende:

»Kvinde, hvorfor græder du?
Hvem leder du efter?«

Hun mente, det var havemanden, og sagde til ham: »Herre, hvis det er dig, der har båret ham bort,

så sig mig, hvor du har lagt ham,
så jeg kan hente ham.«

Jesus sagde til hende:

»Maria!«

Hun vendte sig om og sagde til ham på hebraisk: »Rabbuni!« – det betyder Mester.

Jesus sagde til hende:

»Hold mig ikke tilbage,
for jeg er endnu ikke steget op til Faderen;
men gå hen til mine brødre og sig til dem:
Jeg stiger op til min fader og jeres fader,
til min Gud og jeres Gud.«

Maria Magdalene gik hen og fortalte disciplene:

»Jeg har set Herren,«
og at han havde sagt dette til hende.
Amen

Joh 20,1-18

Vi mennesker bryder os sjældent om at være i lukkede rum med aflåste døre. Det giver os en følelse af at være spærret inde. Det fratager os vores fornemmelse af frihed. Vi har brug for at vide, at vi kan komme ud af rummet ved at gå igennem en åben dør.

Moderne arkitektur med helt åbne rum uden døre kan på den anden side fjerne noget af magien ved et hus. Et hus af glas hvor alting er åbent og blotlagt, kan man ikke gå på opdagelse i. Man kan ikke udforske det, hvis der ingen vægge eller døre er, som man kan overraskes af at gå igennem.

Så den dør, der altid er åben, er kedelig,
og den dør, der altid er låst, skaber frustration.

Mens den dør, der er nok lukket, men ikke låst, er spændende, for den rummer muligheden for at blive åbnet. Man kan gå igennem døren ind til noget andet, måske ind i en anden verden på den anden side.

Man kan forstå døden som en dør mellem to verdener. For mange mennesker er døren altid låst. De ved ikke, hvad der findes på den anden side, eller om der overhovedet findes noget på anden side. Der er måske ikke engang en dør, men kun en mur for enden af livets vej, hvor alting stopper – og døden er slutningen på det hele, alle relationers ophør. Det er ateistens perspektiv. Det kristne perspektiv er derimod, at der findes en dør. En dør, der ikke altid står åben, så man kan se, hvad der er på den anden side, men som heller ikke altid er låst. På den anden side af døren findes en anden verden eller en anden væren.

Man kan spørge, om det egentligt er så afgørende, hvad man tror, der sker efter livet. Det er jo livet, det handler om, og ikke døden.

Så hvorfor beskæftige sig med det nu?

Ja, vist er det livet, der tæller og ikke døden. Men vores forhold til døden, har afgørende betydning for den måde, hvorpå vi lever vores liv.

Forestiller man sig døden som altings afslutning, så vil de fleste nok begynde at stoppe op og gå i stå, efterhånden som de nærmer sig muren.

Jeg tror, de fleste kender et menneske, for hvem livet ser ud til at være gået i stå, og tiden står stille.

Forestiller man sig derimod døden som en dør, der åbnes, når man når dertil, så kan man med oprejst pande vandre fremad igennem hele livet. Den type mennesker, kender I sikkert også, som alderen til trods, er i fuld vigør og altid i gang med noget nyt på vej fremad i livet. Så vores perspektiv på døden har afgørende indflydelse på, hvordan vi lever vores liv.

Maria Magdalene, som vi hører om i dag, forestillede sig sikkert døden som en lukket dør. Hun kom til graven i mørket tidligt påskemorgen i en forventning om at finde en lukket dør i form af en sten rullet for graven – men graven var ikke lukket.

Hun undersøgte end ikke, hvad der var på den anden side af den åbne dør. I stedet løb hun afsted til disciplene i en klar forvisning om, hvad der måtte være sket: Nogen havde fjernet Jesu døde legeme fra graven, siden graven var åben, og nu vidste hun ikke, hvor den døde krop var. Hendes blik er fikseret på Jesu døde legeme.

Disciplene kom og så ind i den tomme grav og forstod, at Jesus var opstået fra de døde, som han selv flere gange havde forudsagt – og de gik hjem igen.

Men Maria forstod stadigvæk ikke. Hun reagerede end ikke på englernes tilstedeværelse, men fortalte dem, at hun ikke vidste, hvor hendes døde herres legeme var. Og ham, som hun først antog, var havemanden, spurgte hun også, om han havde fjernet den døde.

Mon ikke, livet gik i stå for Maria, da Jesus blev korsfæstet, døde og blev begravet? Men egentlig er det ikke så svært af forstå, at hun fokuserer på det sidste, der var tilbage af det liv, der havde været – den døde krop – uden at sanse det nye liv, der står lige foran hende.

At give slip på det, der var en gang, er noget af det allersværeste i livet.

”Det er jo det der med at give slip, der er svært for de fleste”, sagde en ældre dame til mig for nylig. Hendes mand var kommet på demensplejehjem, og hun arbejdede med at komme overens med, at det nu engang var sådan det var.

Man vil jo så gerne holde fast i det, der var, men man bliver jo nødt til at give slip, for ellers kan man ikke tage imod det nye, der hele tiden kommer.

Derefter fortalte hun, at hun havde haft besøg af sit lille oldebarn i et par dage og glæden derved var ikke til at tage fejl af.

Man kan spørge, hvad der skal til for kunne give slip, så vi kan tage imod det nye liv, der kommer. Ofte gør vi det ikke frivilligt – en fyreseddel, en flytning, en skilsmisse eller sygdom og død. Alle oplever vi på et tidspunkt i livet, at vi – på den ene eller anden måde – bliver tvunget til at give slip – og her er det afgørende, hvilke forestillinger vi gør om det liv, der følger efter.

Om vi tror, at der er en ny dør foran os? Om døren er åben? Om vi tør tage i døren? Om vi har modet til at gå igennem døren? Om vi tror, at er der noget på den anden side? Og man kan så spørge, hvor modet, troen og håbet til at gå igennem døren kommer fra?

For Marias vedkommende, var det først, da Jesus kaldte hende ved navn, at hun slap sin forestilling om, at hun skulle finde den døde krop.

Først da forstod hun, at havemanden hun stod over for, var Jesus selv, der var opstået fra de døde.

Det var ikke ved hjælp af hendes intellekt, vilje eller mod, at hun nåede frem til den erkendelse. Hun havde brug for hjælp ude fra – at Jesus kaldte på hende.

Mon ikke det også er sådan for os andre – at vi har brug for hjælp ude fra, at nogen kalder på os. Kalder os ud af vores vildveje eller blindgyder, som vi kan være vandret hen af, mens vi har fokuseret på det liv, der var engang, men som ikke er mere. Vi kan være blinde for de nye muligheder, der står lige over for os.

Vi har også brug for, at der kommer én til os ude fra, der går gennem vores hjertes lukkede dør, når vi knuget af sorg over det tabte, ikke selv magter at låse døren op. Vi har brug for, at der er nogen, der har brug for os. At vi kaldes tilbage til livet, hvor ånden lever og råder.

Sådan er det med den lille død i livet, når vi skal give slip på arbejde, bolig eller mennesker, vi holder af. Men hvad så med den store død, når vi skal give slip på selve livet?

Det er den kristne tro, at Kristus også kalder på os, og står overfor os for at tage imod os, når vi dør. For gennem sin død har Jesus åbnet dødens dør for os, og har gjort himlen tilgængelig også for os.

Kristeligt Dagblad skrev i ugen op til påske, at døende på hospice har et mere afklaret forhold til døden end præster har. Nok har de døende forskellige forestillinger om livet efter døden, men alle har de en eller anden forestilling. Avisen efterlyste i den forbindelse, at præster taler tydeligere om, hvad de tror, der sker, når vi dør.

Så hvad betyder det, at Jesus har åbnet dødens dør for os? Jeg tror på, at Gud er lys og kærlighed. Jeg tror, at lyset og kærligheden strømmer os i møde, når vi dør, og at alle mennesker er forbundne i en grad, som vi ikke forstår i selve livet. Først i døden og i mødet med lyset erfarer vi, at vi alle er forbundne i kærlighed i Gud. Således tror jeg, at vi alle opstår i Gud – at der er en anden verden, eller en anden væren på den anden side af døren.

Med hvad så med dommen? vil nogen spørge. Jeg tror, at dommen er, at vi skal se vores liv med Guds øjne. For mit eget vedkommende, vil det være dybt smertefuldt at se på mit liv med Guds øjne, og se alle de gange, jeg har handlet selvisk og se mine egoistiske motiver afsløret. Og samtidig tror jeg, at det er fuldstændig forløsende at opleve den ubetingede kærlighed, der tilgiver alt. Det er nåden.

Som andre teologer har jeg også læst og studeret mange lærde bøger om opstandeshåbet og det evige liv, men som Kristeligt Dagblad skriver, så er det også min erfaring som præst, at mange døende har en klar forestilling om livet efter døden.

Således er et af de mennesker, der har lært mig mest, en ung pige, der netop hed Maria. Hun blev kun 15 år, og vidste, at hun skulle dø af en uhelbredelig sygdom. De sidste dage svævede hun mellem liv og død, og var kun periodevis ved bevidsthed. Ind imellem vendte hun dog tilbage, tog

sin iltmaske af, og fortalte sine forældre og mindre søskende om Himmelriget, som hun skulle rejse til.

Hun beskrev, hvor dejligt, der var, der hvor hun skulle rejse hen, og hun fortalte, at hun ville blive til en engel, når hun døde. De skulle ses igen i Himmelriget. Når de savnede hende, og blev kede af det, så skulle de tænke på, at 50 år for dem, blot ville være som et kort øjeblik for hende, for i Himmelriget eksisterer tiden ikke, der er alt ren væren og kærlighed.

Det var som om, hun kiggede ind af den dør, der er lukket for os andre, og så fortalte hun sine nærmeste, hvad der var på den anden side af døren.

Jeg tror imidlertid, at Gud har indrettet livet så viseligt, at vi ikke ved, hvad der er på den anden side af den dør – og vi skal heller ikke vide det. Men vi kan tro på, at der er en dør, der rummer den mystik, den spænding, den mulighed for at overraskes, når vi en gang skal herfra.

Men indtil da, skal vi leve livet fuldt og helt lige til det sidste. For Gud er Gud for de levende og ikke de døde. Det er livet her og nu, vi kan og skal leve – og verden på den anden side af døren, den kan vi trygt overlade til Vorherre i tillid til, at Jesus har låst døren op.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver
én sand treeing Gud, højlovet fra første begyndelse,
nu og i al evighed.

Amen

Kirkebøn

Vi takker dig, Gud, for livet, du har skænket os.
Det er en gave og ikke noget, vi kan gøre krav på.
Og vi takker for den verden, vi lever i,
og for de mennesker, vi holder af
– og dem som holder os ud.

Tak for det levende opstandelseshåb og det lys,
du har tændt i vort indre mørke.
Hjælp os med at lukke døren op,
så lyset igennem os kan skinne på vores omgivelser.

Tak fordi du til stadighed kommer til os, så vi berøres af dit ord, der vækker tro og håb.

Giv os modet til at være ydmyge,
selv om vi er bange.
Giv os troen på, at lyset altid vil sejre til sidst,
selv om vi i perioder kun kan se mørket.
Giv os frimodigheden,
til at tage imod din kærlighed
så vi selv kan give den videre til vor næste.

Vær hos den, der lider, sørger og er bange.

Hos den der er bitter, udmattet og ensom,
og hos den, der har mistet livsmodet.

Og lad den, for hvem døden er nær, mærke lyset på den anden side af døren i form af din omsorg,
dit nærvær og din kærlighed, og kald os så ved navn.

Velsign vort land og alle som opholder sig her,
dronningen og hele hendes hus,
regeringen, folketinget og domstolene,
og giv dem og alle os, at vi må gøre din vilje.

Nedbryd falske fjendebilleder og fordomme.
Skab vilje til fred, dialog og forsoning,
overalt hvor der findes had, fanatisme og krig
i den store verden og i de små hjem.

Styrk og bevar din kirke og alle os i den, både
her i Maribo Domkirke og ud over hele din verden.
Gør os til et åbent, levende og givende fællesskab.

Værn om vores familie og venner,
og alle dem, som står os nær.

(Og her kan vi hver især i stilhed formulere vores egen bøn....)
Gud hør vor bøn og
giv os alle din nåde, fred og velsignelse.

Amen

Glædelig påske.